

ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési árak:
 Egész évre 14 frt., fél évre 7 frt., negyed évre 3 frt 50 kr.
 Egy hónapra 1 frt 20 kr.
 Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.

Főszerkesztő

MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 VIII. kerület, József-körút 65. szám

Megjelenik mindennap, hétfőn és Ünnepnep után is.

II. év.

Budapest, 1898, hétfő, július 4-én.

183. szám.

Wittek ur és a kvóta.

Egy kicsike hírt olvasunk a bécsi lapokban. Le is fordítottuk és ki is adtuk, mert nagyon érdekes és tanulságos. Azzal kezdődik a hír, hogy az osztrák államvasuti tisztviselők egyesületében tegnap hatalmasan megéljenzték dr. Witteket urát, az osztrák vasutminisztert. Ez a dolog nem azért nevezetes, mert nincs meg ebben a tekintetben a paritás (a magyar vasutasok sohase éljenek a kereskedelmi miniszterrel), de azért, mert azt a nagy éljenzést az osztrák vasutminiszter igazán megérdemelte az ő tisztviselőitől. (Ilyen éljenzeteket kapjon báró Dániel Ernő!)

Az osztrák vasutminiszter ugyanis július elsején kiadott rendeletével akkép intézkedett, hogy:

1. A vasutasok penziója tisztviselőknél legalább is 400 forint, altisztviselőknél legalább 300 forint, szolgáltnál legalább 200 forint, öröknél és munkásoknál legalább 150 forint évenként.

2. A vasutas özvegyének kegydíja ugyanannyi, mint a rokkant nyugdíja. A nagyobb fizetéses tisztviselő özvegye nagyobb kegydíjat kap, amely évi 900 forintig mehet.

3. A vasutasok árvái nevelési költségeket kapnak, amely az özvegy kegydíjának ötöd része minden gyerek számára.

Amit itt hamarosan elmondottunk az osztrák vasutminiszter rendeletének tartalmából, az százhetvenhét százalékos javítást jelent az eddigi állapotokhoz képest. Most egy osztrák vasutas özvegye, ha teszem föl öt gyereke van az ura mindössze csak tíz esztendő szolgált, nyolcszáz forint évi penziót kap, holott ezideig csak 320 forint járt neki.

Aki azt hiszi, hogy a magyar vasutas már eljutott odáig, ahol az osztrák a százhetvenhét százalékos javítás előtt volt, az keservesen csalódik. A magyar vasutas (pedig van vagy negyvenezer) elevenen se keres annyit, mint az osztrák holta után.

Pedig ez nem megkezdése az osztrák állapotok javításának, ez csak apróbb újabb kedvezmény. Még nincs egy esztendeje, hogy az osztrák vasuti tisztviselőknél legalább évi kétheti szabadságot biztosított a kormány és nincsen félesztendeje, hogy gondoskodott róla, hogy még a vonalon alkalmazott tisztviselőnek is legalább minden második vasárnapja szabad legyen.

Hol van ettől az állapottól a magyar államvasut közel negyvenezer tisztviselője? Az overworking jelszót nem tudják elfeledni, a teljes jóllakás fogalmát nem tudják megtanulni. Még nincs egy esztendeje, hogy a budapesti irodatisztek az iránt bátorok voltak folyamodni a kegyelmes miniszter ur ő nagyméltóságához, hogy lakáspénzüket legalább évi kétszáz forintban szabja ki. Kétszáz forint. Uram Isten, ezért a pénzért szeretett fő- és székvárosunkban jóra való pinzelakást se lehet kapni! És mégis kinevették őket; azt mondták, hogy nagyási hóhort jött rájuk. A deputáció vezetője pedig deportálták Zágrábba. a

vasutasok Ördög-szigetére, mint veszedelmes izgatókat.

Ezuttal még nem akarjuk azt mondani, hogy vegyék ki a vasutügyeket a kereskedelmi miniszter ressortjából és csináljanak külön vasuti miniszteriumot. Nagyon közel esnék a vasgyárakhoz. Azonkívül a kereskedelmi miniszternek csak adni lehet, elvenni tőle nem. Megjön annak is az ideje.

Azért ötlük csak szemünkbe az egész dolog, mert még nincs elintézve a kvóta-emelés kérdése.

KÜLFÖLD

A nyelvrendeletek. Prágából táviratozzák: Itteni parlamenti körökből az a hírszavárrog ki, hogy a kormány visszavonja a nyelvrendeleteket és a 14. §. alapján új nyelvtörvényt tesz közzé, ha a németekkel és csehekkel folytatandó tanácskozásai sikerre nem vezetnek. — Az alkotmányhi nagybirtokosok prágai végrehajtó-bizottsága ma Baernreither miniszter jelenlétében ülést tartott, amelyen a belpolitikai helyzetet beszéltek meg és ama kérdés felett döntöttek, vajjon a párt kiküldöttjei részt vegyenek-e a miniszterelnök által egybehívott nyelvkonferenciákon. A párt elhatározta, hogy a többi német párttal egyetértően fog eljárni.

Ki a győztes?

Lapunk legutóbbi számában már hírt adtunk a Santiago de Cuba mellett vívott ütközetről. A tegnapi és a mai hírek légnagyobb része úgy tünteti fel a dolgot, hogy a spanyolokra nézve nagyon kedvezőtlen vége volt ennek az ütközetnek.

Ma egy madridi távirat minden ellenkező hírrel szemben azt jelenti, hogy az amerikaiak valóságos vereséget szenvedtek. Nos, ha az amerikaiak továbbra is ilyen „valóságos” vereségeket fognak szenvedni, akkor csakhamar tönkre teszik a spanyolokat.

A háborúról ma a következő táviratok érkeztek:

Santiago de Cuba előtt.

Madrid, július 3.

Blanco tábornagy július 1-én kelt hivatalos távirata így hangzik: Ma délben elkezdett támadás kezdődött Santiago de Cuba ellen. Az ellenségnek sikerült előretolt állásunkat Nimas San-Juannál három órai makacs ellentállás után elfoglalnia. Tüzérségünket meg tudtuk menteni, bár csapatainknak több mint a felét az ütközetből kivontuk. Linares tábornok balkarján súlyosan megsebesült. és átadta a parancsnokságot Foral tábornoknak. Ma reggel tetemes ellenséges háderő megtámadta Elganey-t, de Kata-Rey tábornok visszaverte. Az este újból felvett küzdelemben Elganey erélyes ellentállás után és miután csapataink nagy veszteséget szenvedtek, elesett. Escario-Parafa csapatairól eddig nem kaptam hírt, mivel többszöri kísérletem dacára sem tudtam velük összeköttetésbe jutni.

Madrid, július 3.

Azt állítják, hogy a tegnapi ütközet elkeseredett volt és a spanyolok hősiességű ellentállást tanúsítottak. Santiago de Cuba még

mindig a spanyolok kezében van, akik eltökélték, hogy a legvégsőig fognak küzdeni. A tábornokok, hogy jó példát nyújtsanak, a legelső sorokba álltak, ami megmagyarázza Linares tábornok súlyos megsebesülését.

New-York, július 3.

A pénteki csatáról érkezett részletes jelentések teljes elismeréssel adóznak a spanyolok vitézségének és kitartásának, akik makacs ellentállást fejtettek ki. Az amerikai csapatok mindenütt győzelmesen harcoltak, kivéve a legszélső balszárnyat, ahol Duffiel tábornok hadosztálya nem kelhetett át a folyón, mert az azon átvezető hid szét volt rombolva és így nem sikerült Aquadorest elfoglalni, hanem az amerikai csapatok kénytelenek voltak Jurguába visszatérni. Az amerikaiak 2000 spányolt ejtettek foglyul.

A „New-York Herald” jelentése szerint az amerikaiak pénteken és szombaton 1200 embert vesztek, míg a spanyoloknak legalább 1000 halottjuk volt. Más jelentés szerint az a hadosztály, amely Elganey-nál Lawton tábornokkal állott szemben, 2000 halottat, sebesültet és foglyot veszített, míg a balcentrum vesztesége körülbelül 4000 ember volt. Néhány amerikai század minden tisztjét elvesztette, több ezredes és alezredes elesett.

Madrid, július 3.

A Santiago de Cuba mellett vívott ütközetről semmiféle hivatalos távirat sem érkezett.

Magántáviratok azt állítják, hogy az amerikaiak valóságos vereséget szenvedtek és a spanyolok nagyon sok amerikaiat fogtak el.

A mai operációk.

Siboney, július 3.
 (Délben.)

Az amerikai katonák ma csak néhány sürgős sánccmunkával voltak elfoglalva, mint-hogy a tegnapi erőfeszítés után pihenőt engedtek nekik. A csatavonalban ma csak nagyon gyöngén folytatják a tüzelést.

Siboney, július 3.
 (Délután 2 óra.)

A hajóhad ma korán reggel újra bombázta Santiago de Cubának az öbölben levő külső erődjait. A bombázás egy óránál tovább tartott. Morro-erőd délkeleti része romokban hever. A szűk bejárat nyugati oldalán és a Morro-erődtől keletre levő ütegek szintén szenvedtek. Az erődök csak gyöngén viszonyozták a tüzelést, kivéve a kikötő belsejében levő Cayo-Suith-erődöt. Az amerikai hajókban nem esett kár. Midőn visszavonultak, a spanyol ütegek még folytatták a tüzelést.

Kongresszus egybehívása.

Berlin, július 3.

A Wolff-ügynökség jelenti a „Frankfurter Zeitung” szerint az Associated Press berlini képviselője kábeltáviratot küldött New-Yorkba, amelyben kijelenti, hogy feltétlenül illetékes forrásból arról értesült, hogy Németország, Franciaország és Oroszország a háború után kongresszust szándékoznak egybehívni, hogy megakadályozzák az amerikaiakat abban, hogy a

Filippini-szigeteket állandó birtokukba vegyék. Megbízható értesülésünk szerint az Associated Press képviselőjének ez a híre, amennyiben Németországról van szó, teljesen alaptalan.

Védelem a győzők ellen.

Kingston, július 3.

A „Kaiserin und Königin Maria Theresia“ osztrák-magyar torpedó hajó Santiago de Cuba-ba indult, minthogy a városnak az amerikaiak által való elfoglalását várják.

TÁVIRATOK.

Uj olasz államtitkárok.

Róma, július 3. Zappa-t kincstári és Bernardit igazságügyi államtitkárrá nevezték ki.

II. Sándor császár szobra.

Pétevár, július 3. Augusztus közepén (6-nap-tár szerint) lepezik le Moszkvában II. Miklós császár jelenlétében II. Sándor császár szobrát.

A krétsi ügyek.

Konstantinápoly, július 3. Az orosz kormány sürgetésére a krétsi ügyek ideiglenes rendezése tárgyában előterjesztést fog tenni a portának az a négy nagykövet, akik tegnapi tanácskozásukon elfogadták a rendezés általános pontjait szabatosan megállapító tervezetet. E szerint a rend fentartását a sziget belsejében a krétsai nemzetgyűlés által kiküldendő bizottságra bizzák a tengernagyok felügyelete alatt, akiknek joguk lesz a bizottságot elmozdítani, valamint csendőrséget felállítani és a városok igazgatásának módját megállapítani. A partvidék, mint eddig, továbbra is a tengernagyi tanácsra lesz bízva. A tervezet, amelyet, mielőtt a portának átnyújtanák, a négy kormány jóváhagyása alá terjesztenek, nem tesz említést a tervezett pénzügyi intézkedésekről vagy a török csapatok koncentráálásáról. Minden nagykövet külön fogja megtenni előterjesztését a portának. Írtasítani fogják erről a bécsi és berlini kabineteket.

Sinowjev orosz nagykövet ma újabb jegyzéket adott át a portának, amelyben a Kaukázusba menekült örmények visszahonosítását sürgeti. Hír szerint egy örmény bizottság újabb tüntetést készít elő Konstantinápolyban. Mint mondják, a porta körében most hajlandóság mutatkozik arra, hogy elvben elismerje a reklamációkat a külföldi alattvalóknak az örmény zavargások alkalmával szenvedett kárakért adandó kárpótlás ügyében, de a porta azt kívánja, hogy e reklamációk felülvizsgálására bizottság küldessék ki.

A külügyminiszter utazása.

Bécs, július 3. Gróf Goluchowski külügyminiszter ma indult franciaországi fürdő-utjára.

Bányászok kongresszusa.

Prága, július 3. Ma kezdődött itt a bánya-munkások három napra tervezett kongresszusa. A tárgyalásokon 28 német, 53 cseh egyet képviselője és Steiner József szociáldemokrata képviselő is résztvesz.

HIREK.

Július 1-ével új előfizetés nyílt az „Országos Hírlap“-ra.

Előfizetési ár:

Július hóra 1 frt 20 kr.
 „ 1-től szeptember 30-ig . 3 frt 50 kr.
 „ 1-től december 31-ig . 7 frt — kr.

Kérjük azokat a vidéki előfizetőinket, kiknek előfizetése június 15-én lejárt, hogy az előfizetés újrakezdéséről megújításáról gondoskodni sziveskedjenek, nehogy a lap pontos küldése fennakadjon.

Nyáron az egész fűrdőévad alatt, előfizetőink kívánságára, a lapot bárhová utánuk küldjük, akárhányszor változtatásuk is tartoztatásuk helyét. Kérjük azonban minden címváltozásunkat a régi cím felemintésével való pontos közléséssel.

A főváros környékén levő nyaralókban pontosan és a lehető legkorábban kézbesítjük a lapot.
 A kiadóhivatal.

Lapunk mai száma 8 oldal.

József főherceg jótékonyága.

Nagybecskerekéről jelentik: József főhercegnek a torontálmegyei Tiszta-Szt.-Miklós és Jázova községben 9000 hold földje van a lakosság között bérletbe adva. A főherceg most e birtoka kétharmad részét eladta a két községnek, még pedig oly feltétellel, hogy a földek eddigi bérösszege lesz a vételár, tőke és kamat törlesztési hányada, a földek pedig 25 esztendő múlva a községi lakosok tulajdonába mennek át, azaz még 25 évig adja a 9000 holdat bérbe, azután pedig odaajándékozta a népnek.

— Uj magyar nemes. A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király Marx János magyar államvasuti igazgatónak és törvényes utódainak a közlekedés és különösen a vasúti terén szerzett érdemei elismerésül a magyar nemességet, a „csákhányi“ előnevvel adományozta.

— Lobkowitz herceg Kecskeméten. Mint kecskeméti tudósítónk táviratozza, herceg Lobkowitz hadtestparancsnok ma Polyoriék brigáddal és több katonai méltósággal néhány napi szemlére oda érkezett.

— Kifüdtetett lelkész. Pánczél Károly fogatási evangélikus református lelkész, az odavaló szabadalékvárt elnöke amint megirtuk volt, nemrégiben ünnepelte papi jubileumát. Nemesen betöltött pályája alkonyán tisztelettel, szeretettel vették körül a fehér haju pásztor, „aki Isten felé terelvén hivatott, arra is ügyelt, hogy a hazától el ne távolodjanak.“ Város, vármegye, egyház mind ünnepelt ezen a napon, örvendezve róttá le hódolatát az igaz érdem előtt. És az örvendezőkhez csatlakozott most is felsége a király is. A mai hivatalos lap közli, hogy ő felsége Pánczél Károly fogarasi evangélikus református lelkésznek a köztügyek és az egyház terén szerzett érdemei elismerésül, a koronás aranylevelel is adományozta.

— Alapítvány a vörös-keresztnek. A temesvármegyei és Temesvár városi vörös-kereszt-egylet választmányja 1000 forintos ágyalapot ízetett be a központnak. Ezzel az Erzsébet-kórházi ágy-alap 252,514 forintot tesz ki.

— A prágai városatyák ellen. Prágában — mint levelezőnk táviratozza — ma szociáldemokrata-meeting volt, amelyen tizenötezer munkás vett részt. A népgyűlés tárgya az volt, hogy helyes dolog-e, ha a prágai községtanács megszerzi a városi tramwayt. A gyűlés szónokai a legnagyobb elkeseredettséggel ostromozták a cseh városatyák gazdálkodását és kijelentették, hogy a szociáldemokrácia kötelessége a cseh bourgeois gazdálkodását megszüntetni.

— Elfogyott a hold! Ma, vasárnap éjjel, elfogyott a hold. Nem egészen, mert egy darabja megmaradt az alsó széléből, amelyet nem fűdött be a föld sötét árnyéka. Ma éjjel ugyanis holdfogyatkozás volt és ezt a ritka és érdekes látványt a legtöbbszörösen lehetett látni a fővárosban. Bizonyos, ahány csillagvizsgáló van, az mind neki irányította hatalmas távcsöveit az elfogyó holdnak és figyelte a holdfogyatkozást kezdetének pillanatától egészen addig, míg a természeti tűnemény végét nem ért. A holdfogyatkozás nyolcz órakor kezdődött, feltizenegyszer volt az elsötétedés maximuma és egy óra négy perczkor ismét fényes, világos volt a hold. Nyolcz órakor, amikor a hold megjelent a szemhatár síkja fölött, tányérját a föld fél-árnyéka a dél-keleti oldalon már ellepte, úgy, hogy ez a része homályosnak látszott. Minél magasabbra szállt azután a hold, annál sötétebb lett ez a homályos rész; majd 9 óra 2 percz és 9 másodperczkor kelet-dél-keleti szélé belejutott a föld sötét árnyéka és egyre mélyebben hatolt bele, úgy, hogy elvégre az egész fényes holdtányérból csak egy vékonyka körszelet volt látható. Feltizenegyétől kezdve a hold kifélt haladt az árnyékból. Előbb a sötét árnyékból bontakozott ki (12 óra 5 percz 10 másodpercz), azután pedig a fél árnyékból, amelyből 1 óra 4 percz és 16 másodperczkor ért ki a teljes világosságba.

— Unnepély a Margitszigeten. A László-gyermek-otthon javára vasárnap délután és este pompás ünnepeket rendeztek a főváros előkelő körei a Margitszigeten. Nagyon láttunk annyi szép leányt és asszonyt együtt, mint ezen a mulatságon az alsó- és felső-sziget térségein. Egy egész kis színházi szeszont szedett össze az ügyes rendezőség, a főváros majdnem valamennyi színházának művészei és művésznői, sőt még a vidék kedvencei is, mint Gerőfi Frida, Nyilassy Mátyás és a többiek is összejöttek, hogy sok-sok forintot összeenekeljenek és összemokázzanak a cirkvenicai szegény gyermekeknek. Még a Wulff cirkusza is kirándult egy délutánra a sziget lombos fáira alá lovaival, clownjaival és akrobatáival, úgy, hogy a sok ember nem is tudta, mit nézzen meg először, annyi volt a látvány. Délután négy órakor a kerékpárosok illatos virágokkal dusan feldisített bicyclikon nagy corsót rendeztek, ami szinten igen szépen sikerült. Nagy közönség verődött össze a gyógytér előtt levő nyílt színpad köré is, ahol Jókai Móri szindarabát átalakított regénye: a „Sárga róza“ és a „Szent Iván-éji álom“ ötödik felvonása került színre. Estefelé, mikor besötétedett, kigyultak a fák lombjai közt a tarkaszínű villanyos lámpák és az egész sziget káprázatos fényárván uszott. A csillogó rakéták sísteregve repültek a magasba, fényük ott rezgett a Duna habjain; a vizesest bengáli fény világította meg... Egyszóval: egész tündérkertet varázsoltak a Margitsziget virágos réteire, zöld mezőire. Tíz órakor a nagyvendéglőben megkezdődött a táncz és olyan vígan folyt, mintha legalább is farsang közepén volnánk.

— A szarvasi magyarság ügye. A békési esperesség Tótkomlóson tartott, ülése elé került a szarvasi magyarság felebbezése, mely óvás az ágostai-evangélikus egyházközség ama, lapunkban is ismertett retrograd határozata ellen, hogy ott megszüntetvén a magyar isteniszteletek rendjét, kimondották, hogy jövőben mindkét templomban csak tót isteni szteletek tartatnak és magyart csak akkor, ha az időből futja. Azt lehetett gondolni, hogy a kérdés nagy vitát kelt, mert a tötség erősen fellegyerkezve jelent meg, kardoskodni határozata mellett. Vita azonban e kérdésben nem volt. A közgyűlés elfogadta a határozati javaslatot, hogy az esperesség bizottságot küld ki annak megvizsgálására, vajjon a szarvasi hívek közgyűlése, mely az isteni szteletek nyelvi kérdésében a tót nyelv kizárolagossága mellett döntött, törvényes fornak között volt-e egybehíva és megtartva. A bizottság: Veres József esperes, Harsányi Sándor, Haviár Lajos, Nagy Elemér és Bikády Antal még e hónapban helyszíni vizsgálattal teljesíti megbízatását és ha lehetséges, ráveszi a híveket a retrograd elhatározás megmáztatására, az ügyben aztán az esperesség rendkívüli közgyűlésén fog határozni. Szarvason egyébként az isteniszteletek nyelve mellett az is sok izgatottságot keltett az egyházi tagok között, hogy a zsinati törvények szerint az adókulcsot is szabályozni kellett. Ebben végörvényesen döntött és az esperesség megállapítván az egységes adókulcsot, mely már ebben az évben hatályba lép. Az arad-békési esperesség kedden tartja évi közgyűlését Zsilinszky Mihály államtitkár egyházi felügyelő és Koren Pál esperes közös elnöklésével.

— Csendőrök brutalitása. Csanádmegye Mezőkovácsháza községében — mint a „Kel. Ért.“ írja — pénteken botránnyos eset történt, mely az egész község nyugalmit felkavarta. Aznap délután ugyanis Kovács Sándor vendéglőjében mulatott Hittmann János asztalos és birtokos négy békés-megyei gazdával. Távolabb tőlük egy másik asztalnál ült a csendőrszervező, ki iránt a közönség különben sem viseltetik tulságos rokonszenvvel. Az izrogatók közül az egyik a kapott sört melegnek találván, felindulásában az üveget a szék háta mögé dobta, azzal, hogy neki friss sör kell. Az örsvezető erre felállt, odament a mulatókhoz és rájuk rivallt:

Ha nem tudnak tisztességet, majd én megtanítom magukat!

A mulatózókat azt felelték, hogy ne ártsa magát az ő mulatságukba. Az örmester erre két szuronyos csendőr után küldött, kik csakhamar meg is érkeztek és a mulatókat szó nélkül be akarták kísérni. Ezek közül azonban kegyeskedőkben más kocsmába ment, a visszamaradtak pedig tiltakoztak a bekísérés ellen és felhívták a

csendőröket, írják fel a nevüket, mert hiszen mint birtokosokat bármikor megtalálhatják. Ez azonban mitem használt, a csendőrök a két ott maradt békésmezei gazdát vasva verve vitték a község-házára. Hittman asztalosmester figyelmeztette a csendőröket eljárásuk helytelenségére s kijelentette, hogy megteszi ellenük a feljelentést, de a vérszemét kapott csendőrök erre őt is vasra verték és bántalmazások közt a község-házára vitték. A panaszosok szerint, oda érve, csizmáikat lehuzatták és nádpálczával kegyetlenül elverték talpaikat; nehogy azonban lábuk feldagadjon, elővigyázatból egy dézsa vízbe mártották lábaikat. Az utcára kihallatszott a bántalmazottak jajveszélése, mire többen Spilka főszolgabíróhoz mentek és kérték, hogy szabadítsa meg a tisztés polgárokat a kínzástól. Jól lehet 11 óra volt, a főszolgabíró nyomában a község-házára sietett, ahol hosszú dörömbölés után a kaput kinyitották és felszólítására a megkínzott polgárokat szabadon bocsátották. Ezek Barabás Béla országgyűlési képviselőt kérték meg, hogy a honvédelmi miniszternél a csendőrök ellen feljelentést tegyen.

— **Vanderbilt és neje Bécében.** Mr. George Vanderbilt és neje nászutazásukon — mint levelezők jelentik — Bécsbe érkezett és tegnap óta a Hotel Imperialban lakik. Vanderbilt urnak elég jó hangzású neve van Európában is, fia és örököse lévén a milliárdokkal rendelkező öreg Vanderbiltnak. Ő tudniillik az ifjú Vanderbilt. Az ilyen elnevezés után nem igen képzelet az ember, hogy meghaladta már a negyven évet és eddig Amerikában mint nögyülő volt ismeretes. Ez az oka annak, hogy eleinte nem is akarták elhinni eljegyzése hírét és a különben nem valami rigorozus amerikai lapok is csak fentartással közölték e hirt. Annál inkább, mert külföldről, Párisból érkezett. Itt jegyezte el ugyanis Vanderbilt Stuyvesant-Diesser asszonyt és itt volt az esküvő is a Rue de l'Alma-i templomban. A jegyepár természetesen gyönyörű ajándékokat kapott, csak az ékszerek megértek vagy másfél millió dollárt.

— **A katonaság és a szociálizmus.** Az elmúlt vasárnap az összes fővárosi kaszárnyákban kihirdették, hogy a katonaságnak szigorúan tilos olyan korcsmákba, kávéházakba járni, amelyekben a szociáliszták szoktak tanyázni. Ugyis tilos a katonának a szociálisztagyűlésekre és felolvasásokra eljárnia.

— **Óvatosságból.** Párisból írják: Lövés zajára ébredtek tegnap ebédutáni álmukból a Rue Saint-Honoré egyik házában lakók. A lövést kétségbeesett sikoltozás követte, amely körülmény a lakók közül néhányat arra birt, hogy benyissanak abba a szobába, ahonnan a lövés zaja hallatszott. A szobában a következő kép tárult szemük elé: Egy ur a pamlagon feküdt, mellette a földön füstölő revolver, egy hölgy pedig egy agyonlőtt papagály holttestével járt föl-alá, borzasztó módon kétségbeesve.

— **Megölték Kokómat! Egyetlen Kokóm, drága jó Kokóm!**

A dolog úgy történt, hogy az ur, aki roppant ideges és félnék, állandóan revolverrel jár. Álmában isten tudja miről fantáziált, hogy előszedte a fegyverét és lött. A lövés szerencsére a papagályt találta, de ép úgy találhatott volna akárkit. Az ur aztán megvallotta, hogy támadásról álmódott és óvatosságából lött.

— **Leégett község.** A gálszegi járásban fekvő Becse községben — mint tudósítónk táviratozza — tűz ütött ki, amely 97 házat hamvasztott el és ezáltal 120 családot tett hajléktalanná. A kár körülbelül 150.000 forint, amelynek csak fele van biztosítva.

— **Korzikai bandítavilág.** A szép Korzikában még egyre virul a rablóromantika. Ajaccio közelében az utóbbi napokban is erős összetűzés volt egy bandita és két szakasz zandár közt s a harcnak két halottja is van. A cuttoli-i zandárparancsnok néhány nap előtt értesítést kapott, hogy Bocognano, a leghíresebb bandita a város közelében tartózkodik. Két szakasz zandárt küldtek ki a rettegelt szegény-legény üldözésére, akik hamarosan rá is akadtak a rejtékhelyére. Az őrség vezetője

fölszólította Bocognanot, hogy adja meg magát; egy lövés volt erre a felelet. A zandárok egyike holtan terült el a pázsiton. Az első lövés után egészen elhagyta menedékhelyét a bandita, akit aztán egy zandár golyója megsebesített. A golyó Bocognano ballábába ment s a meglőtt ember összeesett. Az őrség vezetője odament hozzá, hogy fölemelje őt, Bocognano azonban újból lött. A golyó talált; a zandár erősen vértett a melléből, de azért még egyszer rálőtt a banditára, akinek a golyó teljesen szétroncsolta a fejét. Az agyonlőtt ember huszonhat esztendő volt. Őt év előtt valami játék közben meggyilkolta két barátját, aztán, hogy bűnét elpalástolja, petroleumot öntött a holttestekre és meggyújtotta őket. Természetesen, mikor mindezzel elkészült, megszökött hazulról a mocsarak nádjai közé. Vagy három hónap előtt a kedvesét is megölte, mire aztán elfogták. Az elfogatás úgy történt, hogy Bocognano, akit mindenki ismert és akinek fejére 15.000 líra volt kifizetve, egy este elment a beteg anyjához. A zandárok észrevették és mikor kijött a házból, elfogták. Hogyan, hogyan nem, azt nem lehet tudni, de bizony másnap hiába keresték Bocognanot a börtönben. Megszökött. Bonifaccióban is fogtak el a zandárok egy sereg banditát. A banda feje Brandini volt, akitől egész Korzika rettegett. Kétségbeesett küzdelem fejlődött ki a zandárok és brigantik között és egy brigantit le is lőttek. Végre aztán megadta magát a banda és a zandárok nagy diadalal vitték be őket a városba. Cauronál is megölték tegnap zandárok és banditák és az utóbbiak közül többen holtan maradtak a küzdelem helyén.

— **A száguldó guillotine.** Hauer József 16 éves kőműves tegnap este a Stefánia-uton egy teljes sebességgel robogó villamos kocsi alá akart felugrani. E közben elesett és jobb lába a kerekek alá került, melyek a térdnél leszelték. A Rókus-kórházban ápolják.

— **Halál az erdőben.** Nagybereznai tudósítónk jelenti: Az idevaló járásbíró vizsgálgatója ma letartóztatta és vizsgálati fogságba helyezte Heintzel Károlyt, a turja-bisztrai Baulin-féle vegyészeti gyár egyik alkalmazottjának a feleségét. Az erdőben ugyanis június huszonnyolcadikán reggel halva találták Heintzel Károlyt és holtteste mellett egy noteszből kitépelt lapon a következő felírást olvasták:

Meine Freundschaft hat mich vergiftet.

(A rokonaim megmérgezték.)

A törvényszéki bonczolást tegnap végezték és ezt követőleg rendelték el az asszony bekísértetését. Az eset nagyon homályos és titokzatos. Heintzel ugyanis a múlt hónap elején, amidőn a gyárból többrendbeli értékes szerszám veszett el, hirtelen eltűnt és mivel a lopással őt gyanúsították, az erdőbe rejtőzött a csendőri nyomozat előtt. Két hétnél tovább bujkált az erdőben, mialatt az érlelmi szereket titokban odahordták neki. Az a gyanu is fölmerült, hogy az elhunyt öngyilkos lett, mivel sokszor beszélt arról, hogy elpusztítja magát és hónapok óta mérget tartott magánál. A valószínűt a vizsgálat fogja kideríteni.

— **Földrengések.** Zárából táviratozzák, hogy tegnap esti hét, kilencz és tízenegy órákor Sinjben és környékén negyvenkét gyenge földlöketést és ma reggel egy erősebb földlöketést éreztek. A földrengés sújtotta községekben, amelyekben majdnem minden épület erősen megsérült vagy összedől, a hajléktalanná lett lakosság a szabadban tanyázik.

— **Halott a Dunában.** Az újpesti kikötő zsilipjénél ma reggel egy férfi holttestét fogtak ki a Dunából. Hogy kicsoda, azt nem tudják.

— **Vörösmarthy Michele.** A milanoi Vallardi-czég kiadásában megjelenő legújabb olasz lexikonban most jelent meg a V betű. Vörösmarthy Mihályról ez a kötet a következőket írja:

Vörösmarthy Michele. Magyar költő, született Stuhlweissenburgban 1800-ban, meghalt Pestben 1856. évi nov. hó 9-án. Jogot tanult Pestben s azt 1824-ben bevégezte, de ő egészen az irodalomnak adta magát. Első műve: „Salamon magyar király” volt 1821-ben; ezen művet követte 1822-

ben „A hűség diadala” című regényes költői mű és 1824-ben egy másik: „Zsigmond király”. Ő azonban mint epikus költő lett nagygyá; „Zalán futása” (Fuga di Zalan), „Cserhaloma”, „Tündérvölgye” (Vale incantata) ugy tekintetnek, mint legjobb magyar elbeszélő költemények. Pár éven át egy tudományos folyóiratot adott ki s ugyanakkor az Athenaeum munkatársa volt mindaddig, míg 1830-ban a Pesti Magyar Tudományos Akadémia megalakult s ő tagnak, majd titkárnak lett megválasztva. 1840-ben költötte a magasztos „Szózat”-ot, mely idővel a hős magyar nemzet Marseillais-e lett; 1848-ban, a forradalom kiütésekor, bécskai követé lön megválasztva. Magartartása nem volt tetszetős a tüzesebb hazafiak előtt s egyik szavazata miatt nem kisebb ember mint a jeles költő, Petőfi, egyik költeményében visszautasította Vörösmarthy barátságát. A forradalom lecsillapodása után Vörösmarthyt az osztrákok elítélték, de rövid fogság után visszanyerte szabadságát. Azután megtörve, busan és visszavonultan élt 1853-ig, mikor ugyanis barátjainak sikerült ötlet a tespedésből kiemelni. Ezután elkezdte fordítani Shakespeare-t, bekövetkezett halála azonban megakadályozta legkiválóbb munkájának befejezését.

— **Munkásgyűlések.** A múlt vasárnapon beültött harmincz munkásgyűlés közül mára hatot újból egybehívtak, de az egyiket, a II. kerületi népgyűlést a megjelentek csekély száma miatt jövő hétre halasztották. A serfőzők gyűlésén a szervezkedés hiányosságát panaszták fel, a VIII. kerületi népgyűlésen a munkásképző egyetlet hasznáról beszéltek, a többiekben pedig, a szabómunkások, a tőtmunkások gyűlésén és a X. kerületi népgyűlésen az általános választói jog szükségét vitatták. Ez utóbbin Schwarz Miksa joghallgató a parlamentet magyarországi szemétnek, piszkóknak, korrupció gyűlhelyének nevezte, ami természetesen a hatósági kiküldött közbelépésre szolgáltatott okot.

— **A sörös-pincze halottja.** Tegnap — amint megírtuk — a kőbányai Dreher-féle sörfőző erjesztő pinczéjében egy munkásember összezuzott holttestére akadtak. A nyomozás kiderítette, hogy Stepkovic Jakab napszamos a halott és néhány nappal ezelőtt fogadták föl a sörfőzőbe hordótisztogatónak. Ugy látszik, hogy a gép törte össze, legalább a tetemen levő sérülések mind olyanok, mintha gépkerekek ütötték volna. De az se lehetetlen, hogy Stepkovic Jakab valami büntetett áldozata. Tegnapelőtt este tíz óra tájban, arról a tájról, ahol a halottat találták, jajgatást, aztán nagy zuhanást, majd több futó ember dobogását hallották. Hogy kik voltak, akik elfutottak, azt nem tudni, de aki jajgatott, aztán lezuhant, bizonyosan a szerencsétlen Stepkovic Jakab volt. A rendőrség azt gyanítja, hogy néhány társával sört loport, becsipett s részeg fejjel került a gép kerekei közé, amelyek forgatták egy darabig és végül eldobták. A nyomozás tovább tart.

— **Sikkasztó katona.** Bodnár Antal, a sztaniszláui tereparancsnokságnál szolgálatban levő szakaszvezető kilencz ezer forint elsikkasztása után valószínűleg polgári ruhában megszökött. A tereparancsnokság elrendelte országsszerte való köröztesét.

— **Vesztett kutya.** Ma délelőtt a soroksári-utcában egy fekete-fehér sávoshátú vestett kutya megharapott két kis leányt és aztán a belváros felé futott. A Kálmán-téren üldözöbe vette a lovasrendőr, akinek levárva ugrott és azt a fején marta meg. A muzeum-köruton verték agyon a vestett kutyát.

— **A tourai mérgezés.** Többször írtunk már arról, hogy Toursban a harmadik curassier-ezred légénységét rossz huskonzervek megmérgezték. Most ez ügyben azt táviratozzák, hogy Jamont tábornok s mélyesen Toursba utazott meggyőződni a vizsgálat eredményéről. E szerint a mérgezéseknek nem a huskonzerv volt az okozója és így senkit sem terhelhet felelőség.

— **Keresztút szentelése.** A ferenczvárosi plébánia-templom új keresztútját ma délelőtt szentelték föl. A szertartást Bán Sándor házfőnök végezte Kurz Vilmos plébános és több ferenczrendi szerzetes segédletével. Az egyházi ünnepélyen nagy közönség volt jelen, ennek soraiban a ferenczváros előjáróság is Pohl Ferencz előjáró vezetése alatt

Napi-rend.

Naptár: Hétfő, július 3. Római katolikus: Ulrik p. — Protestáns: Ulrik. — Görög-orosz: (június 22.) Őrszék p. — Zsidó: Tham. 14. — Nap két 3 óra 53 perc, nyugszik 7 óra 42 perc. — Hold két 8 óra 20 perc delután, nyugszik éjjel 4 óra 11 perc.

A kereskedelemügyi miniszter fogad delután 4-5-ig.

A pénzügyminiszter fogad delután 4 órától.

A horvát miniszter fogad délelőtt 8-10 óráig.

A főváros magánépitési bizottságának ülése a. u. 5 órakor az új városházán.

Technológiai iparmúzeum nyitva 9-1-ig és 3-5 óráig.

A fiemei tanítók Budapesten.

A fiemei tanítók ma a fővárosi tanintézeteket tekintették meg.

Réggel nyolcz óra után a kultuszministerium palotájába mentek, hogy ott Wlassics Gyula kultuszminiszter és az egyes osztályok vezetői előtt tisztelegjenek.

A kultuszminiszter pontban kilencz órakor fogadta őket. A tengeremléki vendégek nevében Dalmortello mondott üdvözlő beszédet.

A fiemei tanítók — ugymond — büszkék rá, hogy személyesen is üdvözlőhetik azt a magyar államférfiut, aki nemcsak a király meglegedésére, de a nemzet tapsai között is működik. Nagyon jól esett nekik, mikor azt olvasták ki Wlassics leiratából, hogy a magyar kormánynak nincs szándékában a fiemeiket nyelvük használatában csorbítani. Mert ők Fiumében ugyan más nyelven, de ép oly hazafias szellemben tanítanak, mint ha csak Budapesten laknának. Messze van ugyan otthonuk az ország szívéből, de azért mégis rokon kötelek fűzi őket ehhez a városhoz, amely a magyar haza fővárosa. Hiszen a szív és a végtagok is messze esnek egymástól, de azért mégis csak egy test.

Wlassics Gyula erre a beszédre a következőkben válaszolt:

Örömmel látja maga előtt, az ország szívében, Fiume tanítóit. A magyar kormány mindig tiszteltben tartotta és ezután is tiszteltben fogja tartani Fiume valódi jogait; mert hiszen ez a kormány magyar, a magyar pedig nem volt erőszakos soha. Nem tesz erőszakos lépést tehát ezután sem, hanem a fiemeiek érdeke követeli meg azt, hogy megtanulják a magyar nyelvet. Ebben az országban a kultúra magyar. Bárki is működik tehát ennek a kulturának emelésén, az, ha idegen nyelven is hirdeti hár a magyar állameszmét, ezt az ügyet szolgálja teljesen. A magyar kormány és különösen ő, mindig arra törekedett, hogy Fiumében a felelősségteljesebb állásokra csakis oly férfiak neveztesse ki, akikkel a fiemeiek rokonszenveznek. Ne féljenek tehát erőszakról a fiemeiek; mert a magyar maga is féltékeny lévén jogaira, mindig meg fogja tudni becsülni azt a féltékenykedést, amelylyel mások védik a maguk valódi jogait.

Szünni nem akaró éljenzés fogadta a miniszter beszédét, amely után Halász Ferencz és Axaméti osztálytanácsosoknál tisztelegtek a fiemeiek. Itt Pinkerle Emma fiemei tanítónő azt a kedves kérelmet terjesztette az osztályfőnök elé, tenné neki lehetővé, hogy káthónapi szünidőjét valamely tanítónőképző intézetben tölthesse, oly célból, hogy ott a magyar nyelvet megtanulhassa. Axaméti a legnagyobb készséggel ígérte meg közbenjárását.

A kultuszministeriumból a győri-uti pedagógiumba mentek a vendégek, ahol Farkas Ferencz tanár vezetése mellett az egész intézetet megletekintették. Végül pedig az intézet tanári kara által rendezett dejeuner-en vettek részt.

Megkapó volt itt az a jelenet, midőn Fonda Antal indítványára, aki olasz nyelvre ültette át Madách Imre „Az ember tragédiájá“-t, elénekelték a fiemeiek olasz nyelven Kölsey himnuszát.

Nagy taps követte az éneket, amely után az intézjt tanári kara kíséretében kocsira ültek a vendégek, hogy az Attila-utcai elemi iskolát tekinthék meg. Ott Hajós Mihály kalauzolta a vendégeket és mindenkinek emlékül átnyújtotta az országos tanítóbizottság nevében a milleniumi tanítói kongresszus diszkötésű naplóját.

Az intézeti helyiségek megletekintése után a csalogány utcai nőtanítóképzőt látogatták meg. Itt Molnár Leontina és Vallesch Gizella tanárnők fo-

gadták a fiemeiket. Az intézet igazgatónője pedig ebédre hívta őket.

A csalogány-utczából, a lánchidon át, Deák Ferencz szobrának megletekintésére indultak, azután a földalati villamoson a városligetbe mentek és a Bem-Petőfi körképet nézték meg.

A körkép szépsége nagyon elragadta a fiemeiket és ugyancsak sok dolguk akadt a kalauzoknak, hogy a sok kíváncsi kérdezősködésekre kielégítő választ adjanak. Különösen Petőfi alakját nézték nagy érdeklődéssel.

Rövid séta után az állatkertbe, majd Ós-Budavárába mentek, ahol banket is volt a tiszteletükre.

Egy zenetanár öngyilkossága.

Egy fiatal huszonnyolcz éves zenetanár és hegedűvirtuoz, aki már a külföldön is nagy sikereket ért el, ma este tízedfél órakor a Széchenyi-utca 1. szám alatt levő ház harmadik emeletéről öngyilkossági szándékból leugrott és súlyos sérüléseket szenvedett, úgy hogy fölgőgyüléséhez alig van remény.

A szomorú véghez jutott hegedűművész, Lencz Rezső, az Országos Zeneakadémiának négy év óta tanára. Hogy a szerencsétlen, sok reményre jogosító fiatalembert, aki agg szülőinek egyetlen gyermeke, mi vitte az öngyilkosságra, arról különböző verziók keringenek. Sokan azt beszélik, hogy szerencsétlen szerelme birta rá a végzetes tett elkövetésére. Ez azonban teljesen hihetetlen és nem felelhet meg a valóságnak, mert Lencz Rezsőnek fiatal szép menyasszonya volt, akit nagyon szeretett és aki szerelmét viszonzta is.

Lencz Rezsőről, aki Budán, szüleinek a Horvát-utczában levő házában lakott, azt mondják, hogy már hosszabb idő óta gyögyíthetetlen ideg-bajban szenvedett. Édes atyja, Lencz Henrik, aki régebben a Ganz-gyárnak volt üzletvezetője, többször kérte, hogy ne dolgozzék olyan sokat és menjen el üdülni valamilyen fűrdőhelyre. De a fia nem hajtott az apai tanácsokra. Tíz nap óta idegessége valóságos üldözési mániává növekedett. Éjszakákon keresztül nem hunyta be a szemét és gyakran ijedten felugrott ágyából, kiabálni kezdett, hogy valaki nyomában van és meg akarja ölni.

Az öngyilkosság gondolata már valószínűleg régebben megfogamzott benne. Tudta, hogy ez életben boldoggá már nem lehet, mert menyasszonyát súlyos betegsége miatt nem akarta szerencsétlenné tenni, nélküle pedig nem akart tovább élni.

Ma delután öt órakor elment keresztanyjához, özvegy Ganz Jozefának Széchenyi-utcai lakására. A derék asszony, aki gyermektelen, nagyon szerette a törekvő fiatal művészt. Már itt, a látogatáskor mindenkinek föltűnt Lencz ideges magaviselete, de azért nem is sejtették, hogy miféle gondolatokkal bucsuzott el keresztanyjától. Este tízedfél órakor megint elment keresztanyja házába. Fölrohant a harmadik emeletre, hirtelen átvette magát a rácson és lezuhant az udvar kövezetére, ahol összetört tagokkal, eszméletlenül terült el. A házbellek azonnal értesítették a mentőket, akik a szerencsétlen embert medenczetörést, bordatörést és agyrázkódat konstatáltak. A mentőkocsin a Rókus-körházba szállították, ahol, mikor a sorokat írjuk, még mindig eszméletlenül fekszik.

Lencz Rezső első zenei kiképezetését Hubay Jenőnél nyerte, aki csakhamar észrevette benne a művészethez való nagy mértékű képességet. Öt évvel ezelőtt zenei tanulmányainak folytatása végett Berlinbe ment, ahol Joachimnak volt egyik legkedveltebb tanítványa. Németországban nagyobb hangversenyköruttra is indult és mindenütt, ahol föllépett, nagy sikereket aratott.

Négy évvel ezelőtt visszatért a fővárosba és az daczára fiatal korának, az Országos Zeneakadémia tanárának nevezték ki, ahol mindez ideig működött.

Agg szülőit, akik rajongásig szerették egyetlen fiukat, a szerencsétlenség annyira leejtette, hogy beteg feküsznek Horvát-utcai lakásukon.

SZINHÁZ és MŰVÉSZET.

* Szabad színpad Béocében. Az osztrák fővárosban az őszre egy szabad színpad (Freie Bühne) létesítését tervezik. Az alapítók egy ilyen szellemű folyóiratot is indítanak.

* A száraz kenyér. Karlweiss ily című „fővárosi életképe“, amelyet ma adtak először a városligeti szinkörben, jóval túlhaladja a nyári premiére-ek színvonalát. Komoly mesével, komoly gondolatokkal találkozunk benne és alakjai is érdekesek. A gazdag Bodnár egyetlen fia, Mihály, külföldi utjáról hazakeresik, egész szívvel lelkesedve a szocializmus nagy eszméiért. Gyűlöletes neki az apja pénze, mert szerinte a munkások szájától vonta meg és a nagy vagyon boldogtalanná teszi. Szenvedélye annyira elragadja, hogy az édes atyját kezdi sértegetni, aki erre radikális gyögyimódot eszel ki. Azt meséli, hogy a börzén elvesztette egész vagyonát és most már a fia munkája után kell megélniök egyszerűen, szegényen. Az urfi, aki szerencsétlenné érezte magát a nagy vagyon miatt, nem tud örülni a szegénységnek, nem izlik neki a száraz kenyér és mikor apja végre megmondja neki, hogy a börzevesztés csak mese, szívesen beismeri, hogy tévedett. Bodnár Mihály alakjának megrajzolásában van a szerző nagy ravassága és egyúttal a darab legnagyobb hibája. Meggyőz valakit a szocializmus tévedéseiről és hibáiról, akinél a szocializmus nem meggyőződés, nem tudomány, nem is érzelem, hanem ugyszólván dilettantizmus, valami beteges képzelődés. Így jut el szerző arra a hamis morálra, hogy ilyen beteges képzelődés az egész szocializmus. De ha ez az alak kissé halvány is, annál frisebb, erőteljesebb a többi. A darabot, melyet két szerelmi történet is élénkít, Kabos Ede fordította, a magáéból is megtoldván itt-ott egy-egy ötlettel. Nagyan emelte a darab sikerét a pompás előadás.

FŐVÁROS.

(Tűzoltók a Károly-kaszárnyában.) Konstantinápolyban a török katonák látják el rendszeren a tűzoltói szolgálatot, nálunk azonban a hadseregnek nincs köze a fecskendőhöz és kötélleírához. A Károly-kaszárnyában néhány nap mulva mégis hajlékra találnak majd a csákánnyal dolgozó bátor férfiak. Az újépület teljes lerombolásával ugyanis hajléktalanul maradt az ötödik kerületi tűzország is, mely most ideiglenesen a Stáhl-utcai tűzoltó-kaszárnyába költözött. E kis városi épületben most három őrség: a második-, ötödik- és hatodik kerületi tűzország szorog. Az ötödik kerületi őrség azonban már a jövő héten a Károly-kaszárnyába költözködik, ahol elég hely van a számára.

Üdülőhelyet kérünk!

Sartory uraimék igen gyakran és nagy örömmel hivatkoznak Budapest világvárosias voltára. Valahányszor ok nélküli pénzáldozatokat hoznak fölösleges, avagy nem egyszer haszontalan intézmények létesítésére és istápolására, mindig fölhangzik a jelszó, hogy Budapest immár világváros, egy világvárosban pedig nem szabad semminek sem hiányoznia.

Ugy látszik azonban, Sartory uraimék nincsenek teljesen tisztában a világváros fogalmával. Ők azt hiszik, ha egy városban van opera meg orfeum, van löverseny meg játékkablang, vannak éjjeli mulatóhelyek s vannak az éjjeli mulatóhelyeken kellő számban éjjeli lepkék: kész a világváros!

Azt mellőkesnek tartják az urak, hogy van-e jó kövezés és csatornázás, van-e jó egészséges ivóvíz, megfelelő-e a világítás, a közegészségi és közlelmezési állapotok kifogástalanok-e, a közbiztonság nincse veszélyeztetve, jól el vannak-e látva a szegények, vannak-e jó közlekedési eszközök s vannak-e sétaterek s üdülöhelyek?

Szántsándékkal hagytuk a sétatereket és üdülöhelyeket legutóljára, mert sajnos, ebben van nálunk a legnagyobb hiány!

Kétséget sem szenved, hogy különösen az utolsó évtizedekben rendkívül sokat haladt Budapest. Haladt ugyszólván minden irányban, különösen amelyben a tanács vezette. El kell ismernünk, hogy javultak valamicskét közegészségi és közlelmezési viszonyaink, kaptunk új csatornát és vízvezetékot (ez utóbbival ugyan nem sokat nyertünk), közlekedési eszközeink általában véve kielégíthetőnek mondhatók, közvilágításunk ellen sem tehető

kifogás, fejlődött kulturális életünk is; szóval: haladás mindenfelé csak egyben mentünk vissza: a sétaterék és üdülőhelyek dolgában.

Husz esztendővel ezelőtt, amikor a főváros lakossága alig volt több 300,000 léleknél, megvolt még a Városliget a maga teljes egészében, megvolt a Városmajor a maga természetes valójában, megvolt a Svábhegy a maga igazi vadságában s azonfelül az uri nép számára megvolt már nyitva a Margitsziget a gyermekek számára pedig volt minden városrészből egész csomó kert és üres telkek, ahol zavartalanul labdázhattak és kergetődzhettek.

Ma, amikor a lakosság száma meghaladja a 600,000 nincs ugyyszólván egyetlenegy igazi üdülő helyünk, nincs gyermekeink számára egyetlenegy játszótérünk.

A városligetet teljesen kivetkőztették eredeti formájából. Az ma már nem liget, hanem park, ahol fegyveres őrsök vigyáznak nehogy a fűvet letápossiák. A városmajor meg a Svábhegy nagy részét beépítették, a Margitszigetre csak drága pénzen lehet eljutni, az új népliget pedig olyan primitív még: hogy valódi tüdő helynek egyáltalán nem tekinthető.

Igy vagyunk a gyermekjátzó-terekkel is. — A sok kert és üres telket beépítették úgy, hogy a gyermekek ma a szó teljes értelmében az utcára vannak utalva, ott labdázhatnak, ott kergetődznek, ha ugyan a rend őrje el nem kergeti, vagy a villamos el nem gázolja őket.

Sétatereink nem hogy szaporodnának, hanem napról-napra fogynak. Beépítették a Fazekas-teret, kioszkot csináltak a redout előtt, meg az Erzsébet-téren is, az Új-épület telkét ugyyszólván teljesen beépítik, hasonló sors vár a Károly-kaszárnya telkére is; a vémezőt parcellázni akarják, a bombateret a budai színház céljára akarják lefoglalni, a városligetet már telve van köz- és magánépületekkel, kis hilya, hogy az újszász-teret is ki nem építették, sőt arról is szó volt, hogy esetleg a Margitszigetet is parcellázni fogják.

Hát biz ez, enyhén szólva, furcsa gazdálkodás.

Egy nagy városra nézve életkérdés egy megfelelő üdülőhely. Külföldön mindenütt a legnagyobb gondot fordítják erre, csak nálunk veszik ezt olyan csakély dolognak, sőt azt mondhatnók, semmibe.

A mi összes üdülőhelyeink és sétatereink együttvéve messze elmaradnak Bécs sétaterétől, Páris boulognei erdejétől, London hyde parkjától; pedig ezek a városok sem gyártják maguk a pénzt, ott is megvan a telkeknek az értéke, s azoknak a városoknak a pénzügyi helyzete sem jobb, mint a mi fővárosunké.

Csak hogy ezeknek a városoknak másfajta magisztrátusuk van; ott nem a rövidlátó Sartoryk uralkodnak, akik csak a maguk bajával, és ami még rosszabb, javával törődnek.

A főváros 600,000 lakosa közül talán 25 ezer van olyan akinek nincs szüksége üdülőhelyre, mert ezek nyáron át Ostendében, Abbáziában, Svájcba, Tirolban nyaralnak, de a többi 575 ezer embernek bizony nagy szüksége volna, hogy itt-ott egy kis árnyéket lelne s por helyett egy kis friss levegőt szívhata.

Persze Sartory uraimék az első 25 ezerből kerülnek ki; egymás jogait és érdekeit szívesen lástapolják, de már a 26-ik ezerről mit sem akarnak tudni.

Ezért nincs nekünk se sétaterünk se üdülőhelyünk!

VIDÉK.

* (Az első választás.) Sátoralja-új helyi levelezőnk írja: A nagyközönségből nemrég rendezett tanácsúvá lett városunk tegnap választotta meg 65 rendes és 17 pötaggból álló képviselőtestületét. A választás iránt oly nagy volt az érdeklődés, hogy ez alkalommal ezernél több választópolgár szavazott le, úgy, hogy a választás csak éjfél után két órakor ért véget. A leendő polgármester-választás a polgárságot két pártra szakította; az egyik párt Székely Elek ügyvédet szeretné a tisztos állásra

emelni, a másik párt Ujfalusy Endrét, a város mostani főbíráját akarja támogatni. A képviselő-testületbe a Székely-párt került be nagyobb számmal.

* (A máramaros-szigeti polgármester.) Máramaros-Szigetről írják lapunknak, hogy a város polgármestere, dr. Papp Tibor, akit az ottani jogakadémiahoz tanárrá választottak meg, előbbi állásáról lemondott. Utódjául Szerény György megyei tiszteletbeli főjegyzőt és valóságos aljegyzőt emlegetik.

* (A dévai nemzeti szövetség.) E hónap 10-én tartja a dévai nemzeti szövetség alakuló közgyűlését az ottani megyeházán. A közgyűlésre megye dr. Herczeg Mihály is az országos nemzeti szövetség részéről.

* (Szünidei tantolyam.) A felső kereskedelmi iskolai tanárok szünidei tantolyama ma nyit meg Késmárkon. Az ünnepies megnyitón dr. Schwarz Károly polgármester a város nevében, Belóczy Sándor késmárki igazgató az ottani tanárok nevében, dr. Schack Béla, a tantolyam vezetője, a kultuszminiszter és a miniszteri biztos nevében üdvözölte a megjelent tanárokat. Szmollány Nándor a kurzuson résztvevő tanárok nevében mondott köszönetet a kultuszminiszter és a miniszteri biztos támogatásáért, nemkülönb az előadó tanárok fáradozásáért. Ezután elhatározták, hogy üdvözölt táviratot küldenek Wlassics Gyula kultuszminiszternek és König miniszteri biztosnak.

SPORT.

+ A derbyk időtartama. A idei Európában futott derbyk közül a leggyorsabb a bécsi, a leglassabb 2:46., a német derby volt. Az angol derby 6¼ másodperccel volt lassabb a bécsinél.

+ A királyné-díj. Az augusztus 28-án futandó királyné-díjra tegnap volt a bántjelentés. E klaszikus versenyben 23 ló maradt állva. A jobbak közülök Mindig, Áruól, Busserl, Crampon, Mérges, Komámasszony, Doria, Debutante, Lulu, L'Astro, Statesman.

+ A schönau-díj. A Köttingbrunnban futandó 30,000 koronás schönau gátversenyben a következő lovak maradtak állva:

Silvester	Sambo	Toil
Gagerl	Táltos	Kilenczes
Billnitz	Wienerwald	Ano
Sarolta	Violanta	Jeu de barre
Leptosyne	Terka	Ion
Alár	Emanek	Insel
	Graf Gizycki.	

+ Országuti kerékpárverseny. A Budapesti Kerékpár Egyesület ma reggel hat órakor rendezte országuti házi mérkőzését Budapest és Székesfehérvár között. A verseny érdekességét növelte, hogy abban tizenhat kerékpáros vett részt. Győztes Krancz Károly volt, aki 64 kilométer távolságot 2 óra 22 perc alatt tette meg. A második helyre Scheuer József érkezett, míg Hoshitz Béla, a valószínű győztes, géphiba miatt csak tizediknek jöhetett be.

+ A köttingbrunni nevezések. Az e hónap 25-én kezdődő köttingbrunni meetingre a nevezések nagyon jól sikerültek. A köttingbrunni díj 19, a két évesek nagy handicap-je 56 és a vöslau díj 19 aláírással zárult. A benevezett lovak közül a német tenyésztés is erősen képviselve van.

Nemzetközi evezőverseny.

Vigan lengő zászlók jelezték, hogy ma ünnep készül a Dunán. Ma tartotta meg az országos evezős szövetség nemzetközi versenyét, s hozzátéhetjük mindjárt, fényes eredménnyel. Az utolsó számot kivéve, hol a starter tévedése következtében az egyik csapat nem indult, a többi számokban mind elég sok résztvevő jelentkezett. Feljegyzésre méltó az athléták szép győzelme mindjárt a verseny elején, továbbá az aradiak győzelme.

Közönség szép számmal ment ki kedvenc helyére a Margitszigetre, melynek pesti oldalán folyt le a verseny, kapcsolatban a László-gyermek otthon javára rendezett ünnepséggel.

Részletes tudósításunk a következő:

I. Állam-díj. Négyevezős-verseny kormányossal.
1. Magyar Athletikai Klub csónakdija: (Raics Aurél, Ábrai Zoltán, Dobák Emil, Raics Lajos, Kormányos: Károly Henrik.)
2. „Neptun” budapesti evezős egylet.
3. „Duna” budapesti evezős egylet.

II. Bajnoki verseny. Skiffverseny.
1. „Neptun” budapesti evezős egylet: (Paukovich Ernő.)
2. Nemzeti hajós egylet: (Szaudtner Béla.)
3. Nemzeti hajós egylet: (Hübner Ernő.)

III. Tiszai regattaszövetség díja. Négyevezős-verseny kormányossal.

1. „Maros” aradi evezős-egylet (Schór Lajos, Jankó Imre, Laszay Gyula, Vannay Gyula Kormányos: Surányi Pál.)
2. Veslasky Klub „Slavia”.

IV. Négyevezős-verseny kormányossal. Palánkos hajók.

1. Szegedi csónakázó egylet: (Dr. Herglőcz István, Pálfy Dániel, dr. Rainer Emil, dr. Gerle Imre, Kormányos: Kaszó Elek.)

2. „Maros” aradi evezős egylet.
3. „Duna” budapesti evezős egylet.

V. Négy evezős-verseny kormányossal.

1. „Neptun” budapesti evezős-egylet: (Knorr Elek, Tóth Jenő, Paukovich Ernő, Vasskó Endre, Kormányos: Szabó Gyula.)

2. „Maros” aradi evezős-egylet.

VI. Négyevezős verseny kormányossal.

1. Magyar Athletikai Klub csónakdija.
2. „Neptun” budapesti evezős egylet.

A tatabi lóversenyek.

(Távirati tudósítás.)

Rekkenő hőségben, szépszámu közönség jelenlétében tartották meg a tatabi meetinget. A tatabi lovak, egy-kettő kivételével, mind megjelentek a startnál, már tudnillik azok, amelyek kötelezve voltak. Futottak pedig a hagyományos szeszélylyel. A tatabi gróf lovainak nem nagyon tisztelték a vendégjogot, mert három futamban vitték győzelemre a kék-sárga dresszt, míg az alagi lovak közül csak Fee tudott egy versenyt nyerni és azt is küzdelem után nyakhozszal Billnitz ellen.

Az osztalékok ezúttal sem hiányoztak, csak az ár, hogy ezek a kvóták sohasem járnak együtt a közönség zömével. A legnagyobb meglepetést a szintán Tatabi trainirozott Juratus okozta, melynek győzelme után tizenötzörös pénzt fizetett a totalsateur.

Sport-szemponthól minden szem érdekes látványt nyújtott. A Tóvárosi handicapben Szemere Miklós derbylova Makó is futott, de még helyre sem érkezett. A favoritok egyáltalában nem tartották szükségesnek a jó futást. Volt mezei gazdák versenye is.

A részletes eredmény a következő:

I. Komárommegyel eladó handicap. Díj 2000 korona. Távolság 1000 méter.

1. Báró Harkányi Serena 43¼ kilogramm, lovagolta Fynn,
2. Báró Üchtritz Zs. Mini 52¼ kilogramm, lovagolta Sharpe,
3. Dreher A. Elfe 52¼ kilogramm, lovagolta Bulford S.

Futottak még: Miklósfalvi ménés Collision 52¼ kilogramm, lovagolta Wilton, Szemere Louise 51 kilogramm, lovagolta Cleminson, Gróf Forgách Ékes 50¼ kilogramm, Westwood.

Bírói ítélet: 4 hosszsal igen könnyen első, félhosszal harmadik.

Totalisateur: 5 : 27, helyre 25 : 54 és 38.

II. Esterházy-Handicap. Díj 2000 korona. Távolság 1200 méter.

1. Egyedi Artur Juratus 50¼ kilogramm, lovagolta Korytko.
2. Báró Üchtritz Zsigmond Rahn 59¼ kilogramm, lovagolta Laznik.
3. Miklósfalvi ménés Hegyalja 53¼ kilogramm, lovagolta Kovács J. II.

Futottak még: Báró Harkányi J. Mén Maróth 61¼ kilogramm, lovagolta Cseppen, Gróf Esterházy M. Francia mulató 58¼ kilogramm, lovagolta Lipovniczky, Szemere M. Félenk 48¼ kilogramm, lovagolta Lovász, Gróf Pejacsevic J. Őszi róza 44 kilogramm, lovagolta Kuzmits.

Bírói ítélet: 1¼ hosszsal könnyen első, 3 hosszsal harmadik.

Totalisateur: 5 : 74, helyre 25 : 89, 41 és 60.

III. Fővárosi-Handicap. Díj 4000 korona. Távolság 2400 méter.

1. Gróf Esterházy Leptosyne 44¼ kilogramm, lovagolta Lipovniczky.
2. Lovag Lederer S. Dalfi 45¼ kilogramm, lovagolta Slack.
3. Capt. George Rose of Kildare 54 kilogramm, lovagolta Grimsha.

Futottak még: Szemere M. Makó 59¼ kilogramm, lovagolta Cleminson, Dreher A. Raiche 57¼ kilogramm, lovagolta Bulford S. Péchy A. Prosa 55 kilogramm, lovagolta Sharpe, Lebaudy R. Sarajeva

53 $\frac{1}{2}$ kilogramm, lovagolta Westwood. Gróf Forgách J. Forgószei 53 kilogramm, lovagolta Wilton.

Bírói ítélet: Könnyen három hosszal első, két hosszal harmadik.

Totalisateur : 5 : 20, helyre 25 : : 41, 51 és 72.

IV. Tatal Handicap. Díj 3000 korona. Távo-
ság-1200 méter.

1. Gróf Degenfeld I. Wedding e ve 54 $\frac{1}{2}$ kilogramm,
lovagolta Barker.

2. Dreher A. Sardelle 43 $\frac{1}{2}$ kilogramm,
lovagolta Peasnell.

B. Br. Úchritz Zs. Chrysteis 52 $\frac{1}{2}$ kilogramm,
lovagolta Sharpe.

Futottak még: Szemere M. Vén dícsőség 52 $\frac{1}{2}$
kilogramm, lovagolta Cleminson. Miklósfalvi ménes
Triib 49 $\frac{1}{2}$ kilogramm, lovagolta Wilton. Szászbereki
ménes Gwen 46 $\frac{1}{2}$ kilogramm, lovagolta Slack. Péchy
A. Ivonne 43 kilogramm, lovagolta Spooner. Gr. Hadik
B. E. Corsica 42 $\frac{1}{2}$ kilogramm, lovagolta Fynan.

Bírói ítélet: Biztosan ötnegyed hosszal első,
nyakhosszal harmadik.

Totalisateur : 5 27, helyre 25 : 42, 56 és 44.

V. Remeteségi-díj. Díj 3000 korona. Távo-
ság 1000 méter.

1. Gróf Pejacsevich A. F é e 59 kilogramm,
lovagolta Sharpe.

2. Dreher A. Billnitz 59 kilogramm,
lovagolta Bulford S.

B. Gróf Esterházy M. Judica 59 kilogramm,
lovagolta Styles.

Futottak még: Gróf Degenfeld J. Góhér 60 $\frac{1}{2}$
kilogramm, lovagolta Barker. Gróf Esterházy J. Bará-
tom 50 kilogramm, lovagolta Lipovniczky. Gróf Forgách
J. Szeszély 48 $\frac{1}{2}$ kilogramm, lovagolta Wilton. Miklósfalvi
ménes Wagner 60 $\frac{1}{2}$ kilogramm, lovagolta Grif-
fiths. Szemere M. Lázsiás 50 kilogramm, lovagolta
Cleminson.

Bírói ítélet: Küzdelem után nyakhosszal első,
1 hosszal harmadik.

Totalisateur : 5 : 39, helyre 25 : 70, 115, 103.

VI. Gátverseny-Handicap. 2000 korona. Tá-
vo-
ság 2400 méter.

1. Gróf Esterházy J. Lord of Kildare 62 kilo-
gramm, lovagolta May.

2. Jékay A. Syllph 61 $\frac{1}{2}$ kilogramm, lovagolta Salter.

B. Péchy A. Divat 53 kilogramm, lovagolta Sheyhal.

Futottak még: Lebaudy R. Mesmer 60 $\frac{1}{2}$ kilo-
gramm, lovagolta Barker. Dreher A. Ines 56 $\frac{1}{2}$ kilo-
gramm, lovagolta Wheeler. Szászbereki ménes Geo-
gette 54 $\frac{1}{2}$ kilogramm, lovagolta Slack. Báro Úchritz
Zsigmond Deczember 54 kilogramm, lovagolta Poole.
Miklósfalvi ménes Ada Putzchen 52 kilogramm, lova-
golta Herbert.

Bírói ítélet: Igen könnyen 4 hosszal első, nyak-
hosszal harmadik.

Totalisateur : 5 : 24, helyre 25 : 66 és 142.

VII. Etadó akadály-verseny. Díj 2000 korona.
Távo-
ság 4000 méter.

1. Gróf Esterházy M. Generalstabler 60 kilo-
gramm, lovagolta May.

2. Tránkel A. Millefleurs 64 $\frac{1}{2}$ kilogramm,
lovagolta Salter.

3. Dreher A. Blitz 70 kilogramm,
lovagolta Wheeler.

Futottak még: Egyedy A. Buzogány 60 kilogramm,
lovagolta Csompóra. Mr. Newmarket Theibald 65 $\frac{1}{2}$
kilogramm, lovagolta Bohr. Rohonczy L. Lapát 70
kilogramm, lovagolta Hruska. Az utóbbi elbukott.

Bírói ítélet: Igen könnyen öt hosszal első, hét
hosszal harmadik.

Totalisateur : 5 : 12, helyre 25 : 36 és 38.

Nyertest az árverésen gróf Lamberg 3000 koro-
nát megvásárolta.

VIII. Lótenyésztő mező gazdák versenye. Díj
800 korona. Távo-
ság 1600 méter.

1. Dobó István szegedi gazda Biró.
2. Ugyanaz Palkó.
3. Smuála János Kedves.

KÖZOKTATÁS.

Két egyetemi tanszék. Az egyetem mathema-
tikai és egyik történelmi tanszékének betöltésével
a tegnapi tanácsülésnek kellett volna foglalkoznia.
Amaz Kondor Gusztáv elhunytával, ez a nyugá-
lomba vonult Kerékgyártó Árpád távozásával üre-
sedett meg. A tanszék betöltését azonban a jövő
tanév első tanácsülésére halasztották.

Tanárok gyűlései.

Alighogy bezárulnak az iskolák kapui,
megkezdődnek a tanárok gyűlései. A szünidőt
minden évben a maguk ügyei és a tanügyi
reformok megbeszélésére használják fel a
tanárok. Az országos középiskolai tanáregye-
sület holnap kezdi meg évi nagygyűlését Deb-
reczenben, az országos polgári iskolai egyesü-
let pedig ma kezdette meg a fővárosban két
napra terjedő közgyűlését. E gyűlésekről a kö-
vetkező tudósítások szólnak:

A debreczeni nagygyűlés.

Debreczen, július 3.

Tizenkilencz éve, hogy az országos közép-
iskolai tanáregyesület Debreczenben tartotta évi
nagygyűlését. A magyar kultúra, a nemzeti neve-
lés zászlóhordozó munkásainak ugyanezen egyesü-
lete ezidőn ismét Debreczenben tartja évi gyűlését.

A középiskolai tanárság színe-java sereglett
ma össze észak-keleti Magyarország metropolisá-
ban. És Debreczen, a kálmista Róma, „az iskolák
városa“, „a híres tanárok termőföldje“ igazi ma-
gyar vendég szeretettel fogadta a tanáregyesületet,
amelynek tagjai nem csupán azért sziettek ritka
nagy számmal ez ős civis-városba, hogy a tani-
tásügy kérdéseiről tanácskozzanak, hanem az is
vezette őket ide, hogy közelebbről megismerked-
jenek ennek a mindig magyar városnak intézmé-
nyeivel.

A két leghatalmasabb testülete: a városi ha-
tóság és az evangélikus-református egyház presbi-
teriuma, Debreczen büszkesége, az ősi kollegium
karoltva a polgársággal vetekszik, hogy a gyűlés
három napján igazán otthon érezzék magukat a
vendégek.

Szállodákban csak azok vannak elhelyezve,
akik egyenesen kifejezték eziránt a kívánságokat. A
vendégek zömét tömegesen felajánlott vendégsze-
rető magánházakban szállásolták el. Akik pedig
körülményeiknél fogva nem fogadhattak vendége-
ket, azok pénzen váltották meg a vendég szeret
eme kötelezettségét. A gyűlés első napján a város,
második napján a református egyház és a kollé-
gium ad díszebédét, a hortobágyi kiránduláskor a
pusztai vendéglátás költségeit szintén a város fedezi.
Egyéb szórakozásról is gondoskodtak. A híres deb-
reczeni dalegylet hétfőn este dal- és zene-estélyt
rendez a Nagyerdőn.

A vendégek tájékoztatására a város ez alka-
lomra hat ivnyi terjedelemben megíratta és 2000
példányban kinyomatta „Debreczen város rövid
ismertetését“, a címlapján a kollégium képével. A
monografia, amelyet Sinka Sándor főgimnáziumi
igazgató állított össze, felöleli a város történetét,
kulturális és emberbaráti intézményeit, közgazda-
ságát, a Hortobágyot és a város lánivalóját. A
munka mellékelve van a tanár-egyesület közlő-
nyéhez.

A közgyűlésre összesen 225 tag jelentke-
zett, akik 26 debreczeni tanár kivételével mind
vidékiek.

A vendégek zöme ma, vasárnap este 6 óra
50 perczkor érkezett. Ekkor jöttek meg a budapes-
tiek, élükön Beöthy Zsolttal. A pályaudvar ezekre
menő közönség lepte el, amely viharos éljenzéssel
üdvözölte a vendégeket.

Simonffy Imre királyi tanácsos polgármester
üdvözölte Beöthy Zsoltot és a tanárokat.

Erre Beöthy válaszolt, kit a város ötös dísz-
fogatán vittek a szállására. Este ismerkedési la-
koma volt.

A polgári iskola reformja.

Az országos polgári iskolai egyesület igazga-
tósága javaslatot készített, amely a polgári füisko-
lák újjászervezését célozza. A reform iránt Wlas-
sics Gyula kultuszminister is érdeklődik, amint ezt
egy nála járt küldöttség előtt kifejezte. Ugyancsak
e deputációnak megígérte azt is, hogy gondja lesz
a polgári iskolai tanárok fizetésének javítására.

A nevezett egyesület ma délelőtt kezdte meg
két napra terjedő közgyűlését. A gyűlést Lád Ká-
roly nyitotta meg, akit utóbb Perjessy László vál-
tott föl az elnöki székből. A kultuszministert
Morlin Emil osztálytanácsos képviselte.

Elsőben Volenszky Gyula titkár terjesztette
elő évi jelentését.

A legfontosabb esemény, mint mondtuk, az
volt, hogy az igazgatóság kidolgozta a hét osz-
tályra tervezett polgári füiskola tanterv-javaslatát.

A titkár kifejtette, hogy a mielőbbi reformot
indokolja az a tarthatatlan állapot, hogy a polgári
iskolának harmincz évi fennállás után sincs meg-
felelő szervezetük. A közoktatásban nincs kijelölve
a helyük, úgy, hogy az elemi iskolák elbánása alá
tartoznak. Pedig feladatuk sok tekintetben a közép-
iskolákkal egyező, bennük is szaktanítás folyik, a
négy alsó osztályig kölcsönös az átadás, hasonlók
a kvalifikacionális jogok is.

A középszálynak általános műveltséget
adni: ez volna a feladata a tervezett iskolának
amely két tagozatban kisebb szakiskolák útján,
két osztályval, önállóan szolgálná a gyakor-
lati középfokú oktatás-nevelés feladatát. A négy
alsó osztály is bevezetett egészet nyújt a felvett tár-
gyakból és így a kisebb és középfokú szakiskolákra
és a kisebb megélhetési pályákra czél szerü elő-
készítő volna, a felső tagozat pedig a legszüksége-
sebb alkotmánytani és gyakorlati ismereteket is
felölelné. Különösen két szempont érvényesül a
javaslatban: a magyar nemzeti és a reális irány.

A javaslathoz első sorban dr. Kerékgyártó
Elek szólott hozzá. Ő a régi iskola híve. Annak az
oka, hogy a most fennálló tanterv nem vált be,
szerinte az, hogy az intézmény még nem vajt ma-
gának elég mély medret. Azok számára, akik tu-
dományos pályára akarnak lépni, ott van a gimná-
zium és a reálisiskola, azoknak pedig, akik iparosok
gazdák, kereskedők akarnak lenni, tökéletesen elég
a négyosztályú polgári iskola. Minek akarnak Ma-
gyarországon olyant, amit a külföldön sem lehet
sehol sem feltalálni?

Miklós Gergely szerint a hétéosztályú polgári
iskola azért szükséges, hogy a polgári elem meg-
szerezhesse az általános műveltséget, biztosíthassa
a czélját. Ha a hétéosztályú polgári iskola létesül, el
fog esni nagyon sok kereskedelmi iskolának a szük-
ségessége.

Vaszkó György és Baranyai Gyula felszóllá-
sai után Volenszky Gyula, a javaslat előterjesztője,
zárszóval él, amelyben megczafolni igyekszik a
dr. Kerékgyártó által felhozott ellenérveket.

Ezután Lád Károly jelentést tett annak a
küldöttségnek az eljárásáról, amely az ő vezetésé-
 alatt a délelőtti folyamán kihallgatáson volt a
kultuszministernél.

Wlassics miniszter a küldöttséget rendkívül
előzékenyen fogadta s behatóan tudakozódott ugy
a reform, mint a tanárok fizetése ügyéről. A
reformra vonatkozólag a miniszter már megindí-
totta a kvalifikacionális törvény revizióját, de
mielőtt ezt újabb tanácskozás alá bocsátaná,
tisztában akar lenni a javaslat minden egyes
pontjával. Lád megígérte a miniszternek, hogy a
javaslatot a jövő tanév elején be fogja neki mu-
tatni. A fizetések ügyében a miniszter kijelentette,
hogy — ambar a pénzügyi viszonyok nem valami
fényesek — ő a saját akaratából, lehetőség szerint
intézkedni fog az orvoslás iránt, mert jól ismeri
azokat az anomáliákat, amelyek a polgári iskolák-
nál fennállanak.

A közgyűlést hoinap folytatják.

NYILT-TÉR.

Nagy bolthelyiség

a József-körut legélénkebb he-
lyén f. é. augusztus hó 1-ére

kiadó.

Czim a kiadóhivatalban.

Kiadó lakások augusztus 1-ére

Üllői-ut 18. sz. a. ujonan épült házban:

Földszint	Bolt- helyiség 700 frt.	portállal ellátott, 2 nyílásu.
I. emelet	Izleti he- lyiség vagy lakás 1400 frt.	8 udvari szoba, 1 nagy 92 négyszög- méternyi és 1 kisebb munkatér, elő- fürdő, cselédszoba, konyha, kamra, 2 kleset, pincze és padlással, az udvari traktusban külön fedett folyósóval, direkt bejárat a lépcsőházból.
	Lakás 750 frt.	2 utczai szoba, 1 udvari szoba, elő- fürdő, cselédszoba, konyha, kamra, kleset, pincze és padlással.
	Lakás 750 frt.	3 utczai szoba, elő- fürdő, cseléd- szoba, konyha, kamra, kleset, pincze és padlással.
II. emelet	Lakás 700 frt.	2 utczai, 1 udvari szoba, elő- fürdő, cselédszobával, konyha, kamra, kles- set, pincze és padlással.
	Lakás 700 frt.	2 utczai, 1 udvari szoba, elő- fürdő, cselédszobával, konyha, kamra, kles- set, pincze és padlással.
	Lakás 700 frt.	3 utczai szoba, elő- fürdő, cseléd- szobával, konyha, kamra, kleset, pincze és padlással.
III. emelet	Lakás 380 frt.	2 udvari szoba, előszobával, konyha, kamra, kleset, pincze és padlással.
	Lakás 340 frt.	2 udvari szoba, előszoba, konyha, kamra, kleset, pincze és padlással.

Utcai lakásokban gáz- és villamosvezetékek, parkéta
tapéta stb. Udvari lakásokban gázvezetékek, parkéták
fedett folyósók, kertre nyíló kilátással.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti értéktőzsde, július 3. A mai vasárnapi magánforgalom teljesen üzletelen volt. Kötés nem fordult elő.

Az osztrák vasutasokéért. Bécsi lapok jelentik: Az osztrák vasutasok egyesületének tegnapi ülésén óriás lelkesedéssel fogadták dr. Wittek vasutamisztér július elsejéről kelt rendeletét, amely a vasúti alkalmazottak nyugdíjigényeinek rendezéséről szól. A rendelet főbb pontjai a következők:

1. Az évi nyugdíj minimum a tisztviselőknél 400 forint, altisztelnél 300 forint, szolgálknál 200 forint, öröknél és munkásoknál 150 forint.

2. Az özvegy évi járuléka a következő: tisztviselőknél 500—1200 forint fizetésig legalább évi 400 forint, altisztelnél legalább évi 300 forint, szolgálknál legalább évi 200 forint, örnél és munkásoknál legalább évi 150 forint.

3. 1300—1400 forint fizetésű tisztviselő özvegye legalább évi 800 forintot kap, 1600 forint fizetésnél 600 forintot, 2000 forint fizetésnél 700 forintot, 2200 forint fizetésnél 800 forintot, 2600 forint fizetésnél 900 forintot. Minden serdületlen gyermek nevelési költségére az özvegy, tekintet nélkül a gyermekek számára, évi járuléknak egy ötdrészét kapja. A nevelési költség a gyermek 18 éves koráig jár, de kivételes esetekben meghosszabbítható 24 éves koráig. E szerint az özvegy, kinek öt gyermeke van, ha a férje tíz esztendőig szolgált, 800 forint nyugdíjat élvez, míg ezideig csak 320 forintot kapott. Ez 177 százalék emelkedést jelent. (Viharos, hosszantartó tetszés.) A büntetésből elbocsátott tisztviselő visszakövetelheti, amit a nyugdíjalpra befizetett, ha csak ezt a jogát más okon el nem vesztette.

Az Osztrák-Magyar Bank állása — mint Bécsből táviratozzák — június 30-án a következő volt: a bankjegyforgalom: 640,306.000 forint (+ 25,519.000 forint), érczértékkészlet: 478,158.000 forint (— 523.000 forint); váltótárca: 174,766.000 frt (+ 22,102.000 forint); lombardüzlet: 23,497.000 frt (+ 1,149.000 forint); adómentes bankjegytartalék 43,045.000 forint (— 25,910.000 frt).

Külön egyezmény a cukorprémium ügyében. Brüsszélből jelentik, hogy Németország, Belgium, Hollandia és Anglia a cukorprémium kérdésében tárgyalásokat folytatnak egy külön egyezség iránt. A tanácskozások a francia és orosz cukorbevétel elleni különös vámszabályzatokra is kiterjeszkednek.

Szőlővizsgálat a Balaton mellékén. A balaton-melléki szőlőket felülvizsgáló-bizottság — mint tudósítónk táviratozza — báró Radványi Károlyval élén ma Keszthelyre érkezett. A bizottság Gyenesdiás, Venyercz, Vashegy és Ibi községekben tartotta meg a felülvizsgálatot. Ma érkezett meg Nemeskéri Kis Pál államtitkár is, aki a holnap ertekesleten a földművelésügyi minisztert képviseli.

Külkereskedelmünk május hónapban. Magyarország behozatala május hónapban 3,484,247 métermázsát és 14,529 darabot, a kivitel pedig 3,441,591 métermázsát és 406,832 darabot tett. Tavaly május havában 2,854,253 métermázsát és 23,046 darab árut hoztunk be, kivitelünk mennyisége pedig 335,305 darab és 4,300,745 métermázsát volt, miből látnivaló, hogy behozatalunk — a darabszám szerint kimutatott áruktól eltekintve — ez évi május hónapban sokkal nagyobb volt, mint 1897-ban, ellenben a kivitelnél szintén csak a súly szerint kimutatott áruk forgalmát véve tekintetbe, ez évben igen nagy csökkenés észlelhető. Ez a nagy hanyatlás főként arra a körülményre vezethető vissza, hogy 1897. május havában még igen jelentékeny gabonakivittel rendelkeztünk, ellenben az idén a kivitel a minimumra szállott. Ugyancsak a behozatal jelentékeny emelkedését s a kivitel nagyfokú csökkenését mutatják a folyó év első öt hónapjára és a múlt év megfelelő időszakra vonatkozó adatok, melyek szerint a behozatal mennyisége 14,154,583, illetőleg 16,651,782 métermázsát volt, a kivitel mennyisége pedig 1897-ben 20,181,735 métermázsát, az idén 16,524,426 métermázsát képviselt. A részletes adatok szerint a múlt hónapban is, mint a megelőző hónapokban, a köszénből hoztunk be legnagyobb mennyiséget, tudniillik 854,333 métermázsát. A köszén mellett jelentékenyebb mennyiségekkel szerepelnek: buza (289,868 métermázsát) és kukorica (361,178 métermázsát).

A MILLIOMOS.

Angol regény. 3

(84)

Írta: CROKER M. B.

Deaszemélyes megismerkedésre alkalom kínálkozott, még mielőtt a doktor elhagyta Pela-Kothi-t; mert Mark épen akkor érkezett haza, amikor az orvos menni készült és mindjárt ajánlkozott is, hogy egy darabon elkíséri.

— Atyja sokkal jobban van, mint azelőtt, de ön sokat fog itt nélkülözni, mondotta a beszéd folyamán a doktor, ön más élethez van szokva és miután rendbe hozta a háztartást, nem szabad itt megsavanyodnia, hanem jó szomszédságban kell velünk élnie. Bray és Van Zee, az ön legközelebbi szomszédjai, igen derék emberek. Különbén van egy, aki még közelebb lakik önhöz, de azt aligha fogja meglátani.

— Miért nem?

— Mert kerüli az európaiakkal való találkozást és előlem is kitér, pedig egyazon földet műveljük.

Mark szívesen hallott volna még többet a titokzatos szomszédokról; de a misszionárius nem volt nagyon közlékeny és amit Mark tőle megtudott, az csak az volt, hogy a szóban forgó személyiség sem fiatal, sem európai, sem hindu.

XVI.

Waring kapitány minden bucsuztató nélkül utazott el Angolországba, adósságait nem fizette ki és úgy látszott, mintha unokaöcsce is azt a példát követte volna. Ez még a szokásos udvariasságnak sem tett eleget, azaz sehol sem, még a klubházban sem, hagyta hátra névjegyét és azonkívül, ezt az egész kolónia tudta, gyalázatosan viselkedett Gordon Honor irányában; az ilyen viselkedést, mint öregebb hölgyek mondták, régente agyonlövással vagy korbáccsal büntették volna meg.

A fiatal ember megváltozott terveiről és mostani tartózkodási helyéről semmi bizonyosat sem tudtak meg, mert Clarence azt, amit tudott, okosan magánaktartotta meg és Brande anyó, aki mindent tudott, szintén hallgatott. Mit használt volna az, ha beszélt volna róla? Levertségét ebben az időben még ruháinak kevésbé rikító színei is elárulták. A klubban csak nagyon ritkán jelent meg, mert attól félt, hogy kegyetlen kérdő pillantások fogadják a borzasztó verandán és ezért egy ideig inkább egészen a háttérbe vonult. De meg voltak titkos tervei és egy második unokanővér segítségével mint phönix akart újra kikelni régi reményeinek hamvaiból. Honornak is vigaszra volt szüksége és a hazájából való csinos arc csak jó hatással lehetett hangulatára.

— Azt már megengedhetjük magunknak Pel, mondotta férjének. Egy vagy két lány van-e itt nálunk, az már egyre megy, hiszen kettő számára is csak egy szolgáló kell!

— Nos, tégy ugy, amint akarsz! mondotta végre Pel türelmetlenül. De Honor mindig kedvenc unokanővérem marad és senkise furakodjék közénk.

— Ezt nem is akarja senki! Nem is tanácsolnám senkinek, hogy ezt megpróbálja! mondotta Brande asszony. De milyen szép a Fee orra! Arcza, mintha csak viaszból volna!

Honor előtt is nagyon lelkesedett a néni Fee-ért, de itt nem talált visszhangra. Ellenkezőleg a fiatal leány nagyon tartózkodó volt a néni tervével szemben, nem adott kielégítő feleletet és úgy tűnt fel, mintha az egész terv nagyon kellemetlenül érintené Brande mama nem tudta megérteni a különben nyílt, őszinte Honor. Ő maga gyönyörrel gondolt az unokanővérré, aki nem csak csinos, kellemes és kedvelt fiatal leány, hanem valószínűleg csodás szépség volt, különösen, mert Honor mosmár alig lehetett csinosnak nevezni és szerelmi regényének szomorú vége óta sokat vesztett frissességéből. Most már nem vehette fel a versenyt egyetlen vetélytársnőjével sem, amit nem is lehetett csodálni. Szegény Mark! Valamennyi ápolója közül egyiket sem szerette annyira az öreg hölgy, mint őt! Az ő véleménye szerint túlozta a fiui kötelességet és megbátránkozott azon, hogy Honor és a nagy vagvont föláltozta egy bolond öreg remetének.

Brande Sara elhatározta, hogy e terveiről lehetőleg keveset fog beszélni, de Fee arczképét betette az ezüst rámbába, amely azelőtt a szegény Ben képét fogta körül, a fogadószoba egyik kiváltságos helyére állította és gondolatban sokat foglalkozott egy Hoyleba küldendő második levél tervezésével. Mielőtt még e levél határozott formát öltött, ünnepélyesen meglátogatta őt Langrishe Ida, aki legjobb látogató ruhájában jelent meg. Miután a pamlagon helyet foglalt és tulesett a szokásos udvariassági szólamfolyamán, elkezdett sir Gloucesterrel beszélni és ezt olyan hangon tette, mintha legjobb barátjánőjével és nem halálos vetélytársával beszélne.

— Olyan derék ember, mindennel megelégszik és könnyen kielégíthető. Most egyedül hagytam őt Lallával, aki felolvass nekki.

— Ezt egészen illendőnek tartja? kérdezte Brande asszony kissé élesen.

— Miért nem? Mit mondhatnának az emberek, ha például Lalla hívatásos fiatal betegápolónő lenne?

— No, én nem tudom, vajjon megengedném-e Honornak? jegyezte meg Brande mama elgondolkozva.

— Lehet! Minden a személytől és a körülményektől függ. De most az ismert kis madár szerepét akarom eljátszani és titkot akarok a fülébe sugni, folytatta a másik, miközben kezét Sara gömbölyű karjára tette.

Ez összerezzenet, mintha kigyó érintette volna.

— A dolog csak néhány nap mulva kerül ugyan nyilvánosságra, de önnek már most elmondom: Lalla és sir Gloucester jegyesek.

Sir Gloucester csak előző este nyilatkozott és kérte, tartsák titokban a dolgot, míg ő anyjának táviratozott és feleletet kapott, ami körülbelül nyolcz napig tart.

Igen, a vastag, flegmatikus urat legyűrték Lalla mesterkedései. Szívesen vette, ha kellemesen mulattatták és felvidították, Lalla minden lehetőt megtett és az a gondolat, hogy neki, ha Lalla a felesége lesz, mindig lesz valakije, aki szórakoztatásáról gondoskodni fog, tetszett neki. Igen kedvesen énekelt, csinosan olvasott, ujságokat tudott mondani, bámulatosan tudott másokat utánozni, értett a hizelgéshez és amellet nagyon csinos leány volt. A természeténél fogva nehézkes ember sohasem heverte ki egészen azt a csapást, melyet Honor mért az ő hiuságára! Most nem minden káromor nélkül hallotta, hogy Honor ugyanazt tapasztalhatta, hogy ő, mint az emberek mondták, szintén nem kellett és öröme szolgált, hogy gyors vigasztalódását bebizonyíthatta.

Langhrishe Ida, amikor halálos ellenségének házába lépett, egyáltalán nem akarta neki azt a nagy ujságot elmondani, de természete ezuttal erősebb volt, mint akarata és valószínűleg komolyan megbetegedett volna, ha ebben az esetben nem természetének szavát követte volna. Brande mama e meglepő hír hallatára ugyancsak tágra nyitotta szeméit. Aggodalmait tehát mégis valóra váltak! De mégis uralkodott magán annyira, hogy mosolygva ezt tudta mondani: Ez bizonyára nagy örömet szerez önnek! Ezzel igazat is mondott, de az igazság rovására még ezt is hozzátette: És én nagyon örülök, hogy ezt hallhatom!

— Ez öröndetes eseményt még mintegy nyolcz napig titokban akarjuk tartani, sugta Langrishe Ida, de az olyan régi barátnőnek, mint amilyen ön, akiről tudjuk, hogy őszintén örül e dolognak, már most elmondhattam. A fivérem és egész rokonságom nagyon boldog lesz és a mátkaság nem fog sokáig tartani. A lakodalom valószínűleg négy hét mulva lesz.

— Veszedelmes is lenne, a halogatás! akarta Sara mondani, de még jókor lenyelték ezeket a szavakat.

— Hol van Honor? kérdezte kedves hangon Langrishe asszony.

— Az erdőbe ment, hogy friss galyakat hozzon a vázádba.

(Folytatás következik)

A főszerkesztő távollétében

a szerkesztésért felelős Kálnoky I. h. szerkesztő.

AZ ORSZÁGOS HIRLAP APRÓ HIRDETÉSEI

Minden szó 2 krajczár.

Kiadóhivatal:

VIII. kerület, József-körút 65. szám.

Előre fizetendők készpénzben, levélbélyegsekben vagy postautalványon.

Vastagabb betűkből szedve 4 krajczár.

Ha a hirdető címét is közli a hirdetésben, vagy a választ poste-restante kéri, akkor minden közlés után még 30 krajczár kincstári bélyegilleték is fizetendő. - Csak szerző is lehet a szöveget s a levéljegyeket beküldeni. Minden könnyen kiszámíthatja az apróhirdetés árát.

HAZASSÁG.

Háziasan neveit nővéremet szeretném férjhez adni, oly intelligens fiatalemberhez, kinek biztos évi jövedelme van. Hozomány 3000 ft és nagyon szép kelengye. Levelek „L. L. 19” jelige alatt e lapoz kéretnek. 5006-2

Házasság céljából óhajtok mielőbb megismerkedni nagyon esinos előkelő családbeli leánnyal, kinek 20-25.000 ft hozománya van. Levelek „Gentry” jelige alatt a kiadóba kéretnek. 5050-2

ALLAST KERES.

Érettségizett gimnazista a szünidőre correpetitornak ajánkozik, esetleg vidékre is. Megkeresések „Szerény” cím alatt a kiadóhivatalba kéretnek. 5036-3

Házvezetőnőnek ajánkozik egy idősebb magányos nő, a főzésben valamint az összes házi teendőkben nagy jártassággal bír. Igényei szerények. Szíves megkeresésüket e lapoz kér „Jó háziaszony” jelige alatt. 5052-3

Közzegyzői hivatalban 10 évig volt fiatal hivatalnok mielőbb megfelelő állást keres. Kötő referenciákkal rendelkezik. Szíves írásbeli megkereséseket a kiadóhivatalba kér „Szorgalmas és tehetős” jelige alatt. 5038-3

Házmeisteri állást keres egy gyermektelen házaspárnál; a férj szerelő. Szükség esetén 300 ft óvadék. Levélbeli szíves megkereséseket „Házmeister” jelige alatt e lapoz kér. 5054-3

Pénztárnoknői állást keres egy intelligens esinos fiatal leány. Esetleg kauczióval rendelkezik. Cím a kiadóban. 5030-3

Délutáni foglalkozást keres kereskedelmi akadémiát végzett fiatal hivatalnok, ki a könyvelésben és levelezésben jártas, ügyvédi irodába is elmenne. Cím a kiadóhivatalban. 4882-3

Ökleveles óvónő ajánkozik családjához gyermekek mellé, hosszú évek gyakorlatával bír, gyönyörű kézimunkákat végez s varrni is tud; beszél magyarul s keveset németül. Cím a kiadóban. 1575-3

HAZ- ÉS TELEK-ELADÁS.

Újpest és Rákos-Palota határán egy nyaraló szép kerttel eladó. Tudakozódhatni a tulajdonosnál. Cím a kiadóhivatalban. 4936-7

Újpest legszebb helyén ujonan épült ház, a villamos vasuti állomás mellett, 14.000 forintért eladó. Szükséges tőke 6000 forint, a többi bankteher. Cím a kiadóban. 5020-7

Úriház Újpesten, 300 négyzetföldözöll kilizott telken modern igényeknek megfelelően építve, 8 1/2 évi adómentességgel, a palota-újpesti vasutállomás közelében és két villamos-vonal közt, előnyös feltételek mellett eladó. Cím a kiadóhivatalban. 4958-7

VÉTEL.

Megvételre keresek Rákos Keresztturon vagy máshol, közel Budapesthez, egy kis családi házacskát könnyű fizetési feltételekkel. Ajánlatokat „Mielőbb” jelige alatta kiadóhivatalba kérek. 5014-9

Használt, de jó karban levő kerékpárt keresek megvételre, előbbi megvételre. Az ár megjelölésével ellátott ajánlatokat a kiadóhivatalba kérek címezni „Kerékpár” jelige alatt. 5060-9

Zongora, jó szerkezetű, mielőbbi megvételre keresek, tetik. Levelek „Készpénzfizetés” jelige alatt a kiadóhivatalba intézendők. 5056-9

Élőnyös fizetési feltételek mellett veszek köveket. Cím a kiadóban. 4892-9

KIADÓ SZOBAK.

A Csengeri-utcában esinosan berendezett udvari szoba különbejáratúval kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 4990-10

Előkelő izr. családnál a Várzi-köruton egy-két urlakást és finom ellátást nyervehetne. Zongora, fűrdőszoba a házban. Cím a kiadóban. 4932-10

Kiadó a Ferenc-köruton egy nagyobb és egy kisebb világos udvari szoba, előszoba, konyha stb. azonnal vagy aug. 1-ére. Cím a kiadóhivatalban. 4934-10

KÜLÖNFÉLE.

Köhögéssnél, rekedtségűnél vegyen 30 kr-ért Réthy-féle Pemetőfő-czukorkát. 1537-18

Fedett kuglizót zártkörű társaságok egyes napokra bérbé vehetnek. Cím a kiadóban. 4744-18

Jgen ügyes nőruhavarrónő, szerény díjjazás mellett készit legelegánsabb ruhákat. Cím a kiadóhivatalban. 4778-19

SZINHÁZAK.

Budapest, vasárnap, 1898. július 3-án.

VÁROSLIGETI SZINKÖR
Igazgató Föld Zsigmond.

A száraz kenyér.
Fővárosi diktépp 4 felvonásban.
Kezdete 7 órakor.

BUDAI SZINKÖR.

Az újfundlandi.
Vígjáték önénekekkel 3 felvonásban.
Irták Bisson és Hennequin.
Kezdete 7 órakor.

KISFALUDY-SZINHÁZ

Ó-BUDÁN.

Igazgató: Fejér Dezső

Magyar ifjuság
dicső napjai.

Népsz. n. n. 3 felvonásban.

Kezdete 7 és fél órakor.

Ős-Budavára

Ma, hétfőn, július hó 4-én

Általános közóhaja

Szinész- és Artista-estély megismétlése

Jó tékony célra.

Esti fél 10 órakor:

Cservári Irma, H. Csillag Amália, Szilágyi Rózsa, Gergely Gizella, Sziklai Gyöngyi, Németh, Kalmár, Fűredi stb.

Ferbliparti.

Goldstein Számi
Krausz bácsi

Gyöngyi Izse.
Sziklai Koránál

3 nagy varieté-előadás

esti 8, 10 és 11 órakor.

első előadás ingyen.

Belépő-díj 50 kr. Gyermekek 10 kr.

!! Mérsékelt árú jegyek ma érvénytelenek !!

A Kőbányai Király-Sörfőző

dr. Korányi és dr. Kéty egyetemi tanár urak által gyógyászatokra ajánlott

„Malátasöre“

idegfabajokban, vészragénységűnél, emésztési zavaroknál, gyengeségnél stb. kiváló sikerrel használtatik.

Legkellemesebb üdítő-ital. Megrendelhető a gyári irodában Kőbányán, vagy városi irodában VII., Kertész-utca 40.

Hirdetések és Előfizetések

felvételnél lapunk kiadóhivatalában,
VIII. József-körút 65. szám

Tan- és nevelő-intézet

Rákos-Palotán. (Budapest mellett.)

Kies és egészesek felkése folytán a fővárosi előkelőbb közönységnek kedvelt nyaralóhelye.

Kényelmes közlekedés a fővárossal a villamos vasutak és a m. áll.-vasut által.

Az intézet egy öt hold kiterjedésű parkban fekszik. Növendékek felvételnek 4 elemi, 6 polgári, 8 gymnasiumi osztályba. Az elemi, polgári és a négy alsó gymnasiumi osztályok a nyilvánosság jogával vannak feliraháza. A gymnasium négy felső osztályba járó tanulók is alapos oktatásban részesülnek és mint magántanulók egy nyilvános főgymnasiumban tesznek vizsgát. A magyar, német, francia, latin nyelvek alapos tanítására különös súlyt fektettek. A szellemi tehetségek fejlesztése mellett a test edzésére is kiváló gond fordítanak. Kitűnő tanerők. Alapos oktatás és gondos felügyelet. Erőt adó jó táplálék. Kitűnő viz. A növendék díj mérsékelt. Ismertetővel (programmal) és bővebb felvilágosítással szívesen szolgál Rákos-Palotán (Budapest szomszedságában, vasuti, posta- és távirda-állomás.)

Wagner Manó,
Igazgató, intézettulajdonos.

HÖLGY-ÓVSZER.

Antisepticus és hygienicus

Teljes biztos hatással, használatban kiméletes és nem kellenek többé semminemű gyógyszerek és ártalmas gummi vagy spongya-cikkkek. 1 doboz (12 db) ára 1 ft 50 kr. pontos használati utasítással. 1 ft 75 kr. előleges beküldése után bennmarva. Kapható a feltalálónál:

László József gyógyszerésznél,
Marcsa-Újvár (Erdély). (189)

Budapesti főraktár: Kárpál, Fehér sas gyógyszerész-tára, V., Lipót-körút 28.
Telefon: 2317. Gyors és dískréti szétküldés.
Teljesen ártalmatlan.

GUMMI

különböző méretűek, valódiak jóállás mellett. Roulé egyenként csomagolva, tucatzja 3, 4, 6 és 8 ft. Capota americ. (rövid), fehér színű, tucatzja 3 és 4 ft, narancsszínű 3 és 6 ft. Viktória, tucatzja 4, 6 és 8 forint.

Halhólyag (hosszu) tucatzja 3, 4, 6 és 8 ft. Halhólyag (rövid) tucatzja 4 és 6 ft. Pely Porus Haaso drbja 2 ft. Pely Porus Mensingar darabja 2 ft 50 kr. Párist óvpongya tucatzja 4 és 6 ft.

Azoknak legújabb DIANAÓV Toufel-féle 3-8 forintig.
Pollitzer Mór és fia
cs. és kir. kötszerészek
Budapest, IV. ker., Deák Ferencz-utca 10. szám
kapható ütikartás mellett.

Katángly-Naptár

1899-re,

melyet az ORSZÁGOS HIRLAP előfizetői ingyen fognak megkapni.

hirdetések közlésére a legalkalmasabb.

Hirdetéseket elfogad:
az ORSZÁGOS HIRLAP KIADÓHIVATALA
VIII. ker., József-körút 65. szám.